

**MAÇA İLÇE MİLLİ
EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ**

**SALİHLİK VE GÜVENLİK
ÇERÇEVESİNDE**

B R NC BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1-(1) Bu yönetmeliğin amacı, Maçka İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı Okul ve Kurumlardaki çalışan tüm personel ve öğrencilerin, altı verenlerin, hizmet alımı yöntemi ile Maçka İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı tüm ilkölleri kollarındaki çalışanların uymaları gereken Sağlık ve Güvenlik kurallarının belirlenmesidir.

Kapsam

MADDE 2-(1) Bu yönetmelik, 20/6/2012 tarihli ve 6331 sayılı Sağlık ve Güvenlik Kanunu kapsamındaki ilyerleri ile Maçka İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'nün görev ve yetki alanı içerisinde bulunan ilyerlerindeki, tüm çalışanların ve öğrencilerin uymaları gereken il sağlık ve güvenli kurallarına ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3-(1) Bu Yönetmelik, 6331 sayılı Güvenlik Kanunu ile 4857 sayılı Kanunu'nun 80 inci maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 07/04/2004 tarih ve 25426 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Sağlık ve Güvenlik Kuralları Hakkında Yönetmeliğin 7 inci maddesi a fıkrasına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4-(1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında;

- a) Müdürlük: Maçka İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü.
- b) Sağlık ve Güvenlik Kurulu: Maçka İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü merkez biriminde oluşturulan kurulu.
- c) Veren: Maçka İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü.
- d) Veren vekili: Maçka İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı Okul ve Kurum Müdürlükleri.
- e) Güvenlik Uzmanı: İl yerinde il sağlık ve güvenli hizmetlerinde görev yapmak üzere Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığıınca tehlike sınıfına göre belgelendirilmiş mühendis, mimar ve teknik elemanlar.
- f) İl yeri Hekimi: İl yerinde il sağlık ve güvenli hizmetlerinde görev yapmak üzere Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığıınca belgelendirilmiş hekimler.
- g) Dişer sağlık personeli: Hemire, sağlık memuru, acil tıp teknisyeni veya çevre sağlık teknisyeni.
- h) Çalışan: Maçka İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı olarak İlçe genelindeki Okul ve Kurumlarda görev yapan Memur, Hizmetli, -Kurum personeli, Sürekli öğretmenler, Ücretli öğretmenler ile 4/C kapsamındaki ücret karılılı hizmet veren kişileri.

- i) İli kisi: Çalışan ile iş veren arasında kurulan ilişki.
- j) İş yeri: İş veren tarafından mal veya hizmet üretmek amacıyla maddî olan ve olmayan unsurlar ile çalışanın birlikte örgütlendiği birim.
- k) İş yeri sağlık ve güvenlik birimi (SGB): İş sahlısı ve güvenli iş hizmetlerini yürütmek üzere iş yerinde kurulan, gerekli donanım ve personele sahip olan birim.
- l) Kazası: İşçinin, iş yeri alanı içerisinde veya iş verenin iş yeri dışındaki bir iş yerinde meydana gelen ve işçiye bedenen ya da ruhen zarar veren olayı,
- m) Tehlike : Çalışanların, çalışılan makina ve ekipman ile çalışılan kimyasal maddelerin özellikleri nedeniyle zarar verme potansiyelini,
- n) Risk:Belirli bir tehlikeli olayın meydana gelme olasılığı ile bu olayın sonuçlarının ortaya çıkardığı zarar, hasar veya yaralanmanın şiddetinin bileşimi.
- o) Risk değerlendirilmesi: İş yerinde tüm tehlikeli olay ve durumların meydana gelme olasılığı ile bu olayın sonucunda ortaya çıkabilecek şiddetinin bileşimlerinin derecelerine göre sıralanıp önlem alınıp alınmamasına karar verilmesi.

KONU BÖLÜMÜ

İş Sahlısı ve Güvenli İş Esasları

MADDE 5-(1) İş veren/ iş veren vekili iş yerlerinde iş sahlısı ve güvenli işinin sağlanması için gerekli her türlü önlemi almak, araç ve gereçleri noksansız bulundurmamak, çalışanlar da iş sahlısı ve güvenli iş konusunda alınan her türlü önleme uymakla yükümlüdürler.

(2) İş veren/ iş veren vekilinin yükümlülükleri;

- a) İş Salık ve güvenlik önlemlerinin de iş en şartlara uygun hale getirilmesi ve mevcut durumun sürekli iyileştirilmesi amaç ve çalışması içinde olması,
- b) Teknik gelişmelere uyum sağlanması,
- c) Çalışanlara uygun talimatların verilmesi,
- d) Ciddi tehlike bulunduğu bilinen özel yerlere sadece yeterli bilgi ve talimat verilen çalışanların girebilmesi için uygun önlemleri alınması,
- e) Teknik gelişmelere uyum sağlanması ve tehlikeli olanların, tehlikesiz veya daha az tehlikeli olanlarla değiştirilmesi,
- f) Teknolojinin, iş organizasyonunun, çalışanların, sosyal ilişkilerin ve çalışma ortamı ile ilgili faktörlerin etkilerini kapsayan genel bir önleme politikasının geliştirilmesi,
- g) Toplu korunma önlemlerine, kişisel korunma önlemlerine göre öncelik verilmesi,
- h) Kullanılacak iş ekipmanının, kimyasal madde ve preparatların seçimi, iş yerindeki çalışma düzeni gibi konular da dâhil çalışanların iş sahlısı ve güvenli iş yönünden tüm risklerinin de değerlendirilmesi,

- i) Bir çalı ana herhangi bir görev verirken, çalı anın sa lık ve güvenlik yönünden uygunlu unun göz önüne alınması,
- j) Yeni teknolojinin planlanması ve uygulanmasında, seçilecek i ekipmanının çalı ma ortam ve ko ullarına, çalı anların sa lı ı ve güvenli ine etkisi konusunda çalı anlar veya temsilcileri ile görüşü alı veri inde bulunulması,
- k) Ciddi tehlike bulundu u bilinen özel yerlere sadece yeterli bilgi ve talimat verilen çalı anların girebilmesi için uygun önlemlerin alınması,
- l) Aynı i yerinin birden fazla i veren tarafından kullanılması durumunda, yapılan i in niteli i dikkate alınarak; i sa lı ı ve güvenli i ile i hijyeni önlemlerinin uygulanmasında i birli i yapmak, mesleki risklerin önlenmesi ve bunlardan korunma ile ilgili çalı maları koordine etmek, birbirlerini ve birbirlerinin çalı an veya çalı an temsilcilerini riskler konusunda bilgilendirilmesi,
- m) yerinin büyüklü ünü, yapılan i in özelli ini ve i yerinde bulunan çalı anların ve di er ki ilerin sayısını dikkate alarak; ilkyardım, yangınla mücadele ve ki ilerin tahliyesi için gerekli tedbirlerin alınması,
- n) Özellikle ilkyardım, acil tıbbi müdahale, kurtarma ve yangınla mücadele konularında,i yeri dı ındaki kurulu larla irtibatı sa layacak gerekli düzenlemelerin yapılması,
- o) lkyardım, yangınla mücadele ve tahliye i leri için, i yerinin büyüklü ü ve ta ıdı ı özel tehlikeleri dikkate alarak, bu konuda e itimli, uygun donanıma sahip yeterli sayıda ki inin görevlendirilmesi,
- p) Ciddi ve yakın tehlikeye maruz kalan veya kalma riski olan tüm çalı anların, tehlikeler ile bunlara kar ı alınmı ve alınacak önlemler hakkında mümkün olan en kısa sürede bilgilendirilmesi,
- q) Ciddi, yakın ve önlenemeyen tehlike durumunda, çalı anların i i bırakarak derhal çalı ma yerlerinden ayrılıp güvenli bir yere gidebilmeleri için gerekli talimatın verilmesi ve gerekenin yapılması,
- r) Ciddi ve yakın tehlike durumunun devam etti i çalı ma artlarında, zorunlu kalınması halinde, gerekli donanıma sahip ve özel olarak görevlendirilen ki iler hariç, çalı anlardan çalı mayaya devam etmelerinin istenmemesi,
- s) Ciddi, yakın ve önlenemeyen tehlike durumunda i yerini veya tehlikeli bölgeyi terk eden çalı anların bu hareketleri nedeniyle dezavantajlı duruma dü ürülmemesi ve herhangi bir zarar görmesinin engellenmesi,
- t) Çalı anların kendileri veya di er ki ilerin güvenli i için ciddi ve yakın bir tehlike oldu unda ve amirine hemen haber veremedikleri durumlarda, kendi bilgileri do rultusunda ve mevcut teknik donanımlar ile tehlikenin sonuçlarının engellenmesi için gerekeni yapabilecek durumda olmalarının sa lanması,
- u) yeri hekimi ve i güvenli i uzmanı ile birlikte, çalı anların u radı ı i kazaları ile ilgili rapor hazırlamak.
- v) yeri hekimleri ve i güvenli i uzmanlarının görevlerini etkili bir ekilde yürütebilmesi amacıyla gerekli planlama ve düzenlemeler yapmasına ve meslekleri ile ilgili geli meleri izlemesine olanak sa lamak.

y) Çalı anların kar ı kar ıya bulundu u mesleki risklere ili kin olarak;

- 1) Risklerin önlenmesi,
- 2) Önlenmesi mümkün olmayan risklerin de erlendirilmesi,
- 3) Risklerle kayna ında mücadele edilmesi,
- 4) verenin, çalı anların sa lık ve güvenli i yönünde risk de erlendirmesi yaparak, de erlendirme sonucuna göre, alınması gereken koruyucu önlemlere ve kullanılması gereken koruyucu ekipmana karar vermesi,
- 5) Belirtilen çalı malar ve risk de erlendirmeleri ile ilgili kayıt ve dokümanları hazırlanması, belgelerin düzenlenmesi, i yerinin büyüklü ü ve yapılan i in niteli ine göre Çalı ma ve Sosyal Güvenlik Bakanlı ı'nca belirlenen usul ve esaslara ve risk de erlendirmesi tebli ine uygun ekilde yapılması.

z1) yerinde i sa lı ı ve güvenli i hizmetlerinin etkin bir biçimde sürdürülmesi için çalı anların bilgilendirilmesi esastır. Bu amaçla;

- 1) veren, i yerinin büyüklü üne göre; yerinin geneli ile çalı anın çalı makta oldu u bölümde veya yaptı ı her i te yürütülen faaliyetler, sa lık ve güvenlik riskleri, koruyucu ve önleyici tedbirler hakkında, i yerinde görevlendirilen ki iler hakkında, çalı anların ve temsilcilerinin gerekli bilgiyi almalarını sa lamak zorundadır.
- 2) veren, ba ka i yerlerinden çalı mak üzere kendi i yerine gelen çalı anların da, belirtilen bilgileri almalarını sa lamak üzere, söz konusu çalı anların i verenlerine gerekli bilgileri verir,

z2) çilerin e itimine ili kin olarak;

- 1) E itimin amacı, i yerlerinde sa lıklı ve güvenli bir ortamı temin etmek, i kazalarını ve meslek hastalıklarını azaltmak, çalı anları yasal hak ve sorumlulukları konusunda bilgilendirmek, onların kar ı kar ıya buldukları mesleki riskler ile bu risklere kar ı alınması gerekli tedbirleri ö retmek ve i sa lı ı ve güvenli i bilinci olu turarak uygun davranı kazandırmaktır.
- 2) yerinde sa lık ve güvenli in sa lanması ve sürdürülebilmesi için; i veren, her çalı anın çalı tı ı yere ve yaptı ı i e özel bilgi ve talimatları da içeren sa lık ve güvenlik e itimi almasını sa lamak zorundadır. Bu e itim özellikle: i e ba lanmadan önce, çalı ma yeri veya i de i ikli inde, i ekipmanlarının de i mesi halinde, yeni teknoloji uygulanması halinde yapılır. E itim, de i en ve yeni ortaya çıkan risklere uygun olarak yenilenir ve gerekti inde periyodik olarak tekrarlanır,
- 3) veren, ba ka i yerlerinden çalı mak üzere kendi i yerine gelen çalı anların yaptıkları i lerde kar ıla acakları sa lık ve güvenlik riskleri ile ilgili yeterli bilgi ve talimat almalarını sa lar,
- 4) Sa lık ve güvenlik ile ilgili özel görevi bulunan çalı an temsilcileri özel olarak e itilir,
- 5) E itim programlarının hazırlanmasında çalı anların veya sa lık ve güvenlik temsilcisinin katılımları sa lanarak görü leri alınır.
- 6) Genel e itim planına uygun olarak yıl içinde düzenlenecek e itim faaliyetlerini gösterir bir Yıllık E itim Programı hazırlanır.

- 7) Yıllık Eğitim Programı, yıl içinde eğitim ihtiyaçlarını karşılamak için düzenlenen genel bir çizelgedir. Bu çizelgede, verilecek eğitimlerin hedefi, konusu, süresi, amacı, tarihi, eğitim vereceklerin adı, soyadı, unvanı, eğitime katılanların sayısı hakkında bilgiler yer alır.

a.a)Çalışanlara verilecek eğitim, iş yerinin faaliyet alanına göre aşağıdaki ve benzeri konulardan seçilir;

- 1) Genel iş sağlığı ve güvenliği kuralları,
- 2) Kazaları ve meslek hastalıklarının sebepleri ve iş yerindeki riskler,
- 3) Kaza, yaralanma ve hastalıktan korunma prensipleri ve korunma tekniklerinin uygulanması,
- 4) Ekipmanlarının güvenli kullanımı,
- 5) Çalışanların yasal hak ve sorumlulukları,
- 6) Yasal mevzuat ile ilgili bilgiler,
- 7) İş yerinde güvenli ortam ve sistemleri kurma,
- 8) Kişisel koruyucu alet kullanımı,
- 9) Ekranlı ekipmanlarla çalışma,
- 10) Uyarı işaretleri,
- 11) Kimyasal, fiziksel ve biyolojik maddelerle ortaya çıkan riskler,
- 12) Temizlik ve düzen,
- 13) Yangın olayı ve yangından korunma,
- 14) Termal konfor şartları,
- 15) Ergonomi,
- 16) Elektrik, tehlikeleri, riskleri ve önlemleri,
- 17) İlk yardım, kurtarma.

a.b) İşverenler iş yerinde alınan iş sağlığı ve güvenliği önlemlerine uyulup uyulmadığını denetlemek, çalışanları karışık işyeri buldukları mesleki riskler, alınması gerekli tedbirler, yasal hak ve sorumlulukları konusunda bilgilendirmek ve gerekli iş sağlığı ve güvenliği eğitimini vermek zorundadırlar. Yapılacak eğitimin usul ve esasları Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nca 07/04/2004 tarih ve 25426 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimlerinin Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelikte düzenlenmiştir.

a.c) İşverenler iş yerlerinde meydana gelen iş kazasını ve tespit edilecek meslek hastalığını en geç iki iş günü içinde yazılı olarak Çalışma Bölge Müdürlüğüne bildirmek zorundadırlar.

a.d)Bu yönetmelikte yer alan hükümler iş yerindeki çıraklara ve stajyerlere de uygulanır.

(3) alı anların yükümlülükleri; çalı anlar i yerinde sa lık ve güvenlikle ilgili a a ıda belirtilen hususlara uymakla yükümlüdür.

- a) alı anlar, davranı ve kusurlarından dolayı, kendilerinin ve di er ki ilerin sa lık ve güvenli inin olumsuz etkilenmemesi için azami dikkati gösterirler; görevlerini, i veren tarafından kendilerine verilen e itim ve talimatlar do rultusunda yaparlar,
- b) alı anlar, i veren tarafından kendilerine verilen e itim ve talimatlar do rultusunda, özellikle: Makine, cihaz, araç, gereç, tehlikeli madde, ta ima ekipmanı ve di er üretim araçlarını do ru ekilde kullanmak, kendilerine sa lanan ki isel koruyucu donanımı do ru kullanmak ve kullanımdan sonra muhafaza edildi i yere geri koymak, i yerindeki makine, cihaz, araç, gereç, tesis ve binalardaki güvenlik donanımlarını kurallara uygun olarak kullanmak ve bunları keyfi olarak çıkarmamak ve de i tirmemek, i yerinde sa lık ve güvenlik için ciddi ve ani bir tehlike oldu u kanaatine vardıkları herhangi bir durumla kar ıla tıklarında veya koruma tedbirlerinde bir aksaklık ve eksiklik gördüklerinde, i verene veya sa lık ve güvenlik temsilcisine derhal haber vermek, i yerinde, sa lık ve güvenli in korunması için tefti e yetkili makam tarafından belirlenen zorunlulukların yerine getirilmesinde, i verene veya sa lık ve güvenlik temsilcisi ile i birli i yapmak; i veren tarafından güvenli çalı ma ortam ve ko ullarının sa lanması ve kendi yaptıkları i lerde sa lık ve güvenlik yönünden risklerin önlenmesinde, i veren veya sa lık ve güvenlik temsilcisi ile mevzuat uygulamaları do rultusunda i birli i yapmak ile ykmldrlere,

(4) Risk De erlendirmesi; i yerinde, daha önce hiç risk de erlendirmesi yapılmamı olması, çalı anların sa lık ve güvenli ini etkileyebilecek a a ıda belirtilen önemli de i ikliklerin olması durumunda, risk de erlendirmesi yapılması gereklidir.

- a) Yeni bir makine veya ekipman alınması,
- b) Yeni tekniklerin geli tirilmesi,
- c) organizasyonunda veya i akı nda de i iklikler yapılması,
- d) Yeni hammadde ve/veya yarı mamul maddelerin üretim sürecine girmesi,
- e) Yeni bir mevzuatın yürürlü e girmesi veya mevcut mevzuatta de i iklik yapılması,
- f) kazası veya meslek hastalı ı meydana gelmesi,
- g) kazası veya meslek hastalı ı ile sonuçlanmasa bile yangın, parlama veya patlama gibi i yerindeki i sa lı ı ve güvenli ini ciddi ekilde etkileyen olayların ortaya çıkması.

(5) Risk de erlendirmesi süreçleri; Risk de erlendirmesi, a a ıdaki sıralamada yer alan a amaların yerine getirilmesi yoluyla gerçekle tirilir.

- a) Planlama: Risk de erlendirmesi çalı maları, mevcut mevzuat ve i yeri ko ulları çerçevesinde planlanır,
- b) i yerinde yürütülen çalı maların sınıflandırılması: i yerinde yürütülmekte olan veya yürütülecek olan faaliyetler özelliklerine göre sınıflandırmaya tabi tutulur. Sınıflandırmada, sürekli olmamakla birlikte periyodik olarak veya de i en aralıklarla yürütülen bakım ve onarım gibi faaliyetler de dikkate alınır. Sınıflandırmada, i yerinin içinde ve dı nda yürütülen i ler, üretim veya hizmet

sürecinin amaçları, planlanması veya ani faaliyetler, çalışanların görev tanımları gibi unsurlardan da yararlanılabilir,

- c) Bilgi ve veri toplama: Bilgi ve veri toplama, iş yerinde yürütülen işler, bu işlerin süresi ve sıklığı, işin yürütüldüğü yer, işin kim veya kimler tarafından yürütüldüğü, yürütülen işten etkilenebilecek olanlar, alınması gereken önlemler, işin yürütülmesi için ön izin gerekip gerekmediği, işin yürütülmesi sırasında kullanılacak makine ve ekipman, bu makine ve ekipmanların kullanım talimatları, kaldırılacak veya taşınacak malzemelerle bunların özellikleri, kullanılan kimyasallar ve özellikleri, mevcut korunma önlemleri, daha önce meydana gelmiş olan kaza veya meslek hastalıkları gibi unsurlar dikkate alınır,
- d) Tehlikelerin tanımlanması: Kayma, takılma ve benzeri nedenlerle düşme, yüksekten düşme, cisimlerin düşmesi, gürültü ve titreşim, uygun olmayan duruş ve çalışma şekilleri, radyasyon ve ultraviyole ışınlar, seyyar el aletlerinin kullanımı, sabit makine ve tezgahların kullanımı, hareketli ekipmanlar; merdivenler, platformlar, mekanik kaldırma araçları, ürünler, emisyonlar ve atıklar, yangın, parlama ve patlama, elle taşıma işleri, elektrik ve elektrikli aletler ile çalışma, basınçlı kaplar, aydınlatma, ekranlı araçlarla çalışma, termal konfor koşulları; sıcaklık, nem, havalandırma, kimyasal faktörler; toksit, gaz ve buharlar, organik solventler ve tozlar, biyolojik ajanlar; mikroorganizmalar, bakteriler, virüsler, rutin çalışma, iş yeri yerleşim planı, iş stresi, kapalı yerlerde çalışma, yalnız çalışma, motorlu araçların kullanımı, taşımacılık ve yollar, su üzerinde veya yakınında çalışma, iddet, hakaret veya tacize maruz kalma, istenmeyen insan davranışları; dikkatsizlik, yorgunluk, aldırılmazlık, anlama güçlüğü, öfke, kavga etmek, iş yeri koşullarına göre diğer tehlike kaynakları, ateşli ve yanıcı ortamda çalışma; belirtilen tehlike veya kaynaklarının bulunup bulunmadığı, tehlike varsa bundan kimlerin ve ne şekilde etkilenebileceği dikkate alınarak yapılır,
- e) Risk analizi: Risk analizi ile belirlenen tehlikelerin verebileceği zarar, hasar veya yaralanmanın iddeti ve bu zarar, hasar veya yaralanmanın ortaya çıkma olasılığı belirlenir. Risk analizinde, tehlikeye maruz kalan kişi sayısı, tehlikeye maruziyet süresi, kişisel koruyucuların sağlığı korunma ve güvensiz davranışlar gibi unsurlar dikkate alınır,
- f) Risk değerlendirilmesi: Risk değerlendirilmesinde, belirlenen risklerin ağırlık oranları hesaplanarak derecelendirme yapılır ve önlem alınmasının gerekli olup olmadığına karar verilir,
- g) Önlemlerin belirlenmesi: ilgili mevzuat ve iş yeri koşulları dikkate alınarak alınması gerekli önlemlere karar verilir. yerindeki riskleri kontrol altına alma yöntemleri, öncelikli derecesine göre ve en öncelikli olandan daha az öncelikli olana doğru sıralanmak üzere; riskleri kaynağında yok etmeye çalışmak, tehlikeli olanı, daha az tehlikeli olanla değiştirmek, toplu koruma önlemlerini, kişisel korunma önlemlerine tercih etmek, mühendislik önlemlerini uygulamak, ergonomik yaklaşımlardan yararlanmak gibi olmalıdır,
- h) Risk değerlendirme raporu hazırlanması: risk değerlendirme raporunda yapılan işin tanımlanması, mevcut riskler, risklerden etkilenen çalışanların listesi, zarar hasar veya yaralanmanın iddeti, risk değerlendirilmesinin sonuçları risk düzeyleri, alınması gereken kontrol önlemleri gibi hususlar yer almalıdır. Risk değerlendirme raporunda, risk değerlendirilmesini yapan kişilerin adı, soyadı ve imzaları ile risk değerlendirilmesinin yapıldığı tarih belirtilir. Verilen tarafından, risk değerlendirilmesi bulgularının kaydedilmesinde kullanılacak ve risk değerlendirme raporuna temel olacak bilgileri içeren örnek risk değerlendirme formu hazırlanır,
- i) Denetim, izleme ve gözden geçirme: iş yerinde gerçekleştirilen risk yönetiminin tüm amaçları ve uygulanması düzenli olarak denetlenir, izlenir ve aksayan yönler yeniden gözden geçirilir.

(6) Risk de erlendirmesini yapacak personelin niteli i: Risk de erlendirmesinin, i veren tarafından, i yerinde istihdam edilen ve yeterlik belgesi bulunan i güvenli i ile görevli mühendisler ile i yeri hekimli i sertifikasına sahip olan i sa lı ı ile görevli i yeri hekimlerine, bunların bulunmaması durumunda ise, dı arıdan hizmet veren uzman ki i veya kurulu lara yaptırılması esastır. i yerinde yürütülen i in niteli i, farklı mesleklerden uzmanların da bulundurulmasını gerektiriyorsa, i veren uygun mesleklerden uzmanların da risk de erlendirmesi yapmasını sa lar.

(7) Yönetim, danı ma, bilgilendirme ve e itim: i veren müessese tarafından, risk de erlendirmesi ile ilgili olarak üst düzey bir yönetici görevlendirilecektir.

- a) Risk de erlendirmesi, varsa i yerinde mevcut i sa lı ı ve güvenli i kuruluna ve i yeri sa lık ve güvenlik temsilcisine danı ılarak yapılmalıdır.
- b) Risk de erlendirmesi sonucunda, i yerinde herhangi bir de i iklik kararının alınması durumunda, bu kararın uygulanması ile ilgili olarak tüm çalı anların bilgilendirilmesi ve e itimi sa lanmalıdır. Bunun için, e itim ihtiyaçları belirlenecek ve uygun bir e itim programı yürütülecektir.

(8) A ır ve tehlikeli i ler:

- a) On altı ya ını doldurmamı genç çalı anlar ve çocuklar ile çalı tı ı i le ilgili mesleki e itim almamı çalı anlar a ır ve tehlikeli i lerde çalı tırlamaz. Hangi i lerin a ır ve tehlikeli i lerden sayılaca ı, kadınlarla on altı ya ını doldurmu fakat on sekiz ya ını bitirmemi genç çalı anların hangi çe it a ır ve tehlikeli i lerde çalı tırlabilecekleri Çalı ma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı nca 16/06/2004 tarih ve 25494 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan A ır ve Tehlikeli i ler Yönetmeli i ile düzenlenmi tir.
- b) A ır ve tehlikeli i lerde çalı acak çalı anların i e giri inde veya i in devamı süresince en az yılda bir, bedence bu i lere elveri li ve dayanıklı oldukları i yeri hekimi veya en yakın sa lık kurulu u tarafından verilmi muayene raporları olmadıkça, bu gibilerin i e alınmaları veya i te çalı tırlmaları yasaktır.
- c) A ır ve tehlikeli i lerde çalı tırlacak çalı anların, ilgili yönetmelik ve tebli de tanımlanan mesleki e itime sahip olmaları zorunludur.

sa lı ı ve güvenli i kurulu

MADDE 6-(1) Kanuna göre sanayiden sayılan, devamlı olarak en az elli ki i çalı tıran ve altı aydan fazla sürekli i lerin yapıldı ı i yerlerinde her i veren bir i sa lı ı ve güvenli i kurulu kurmakla yükümlüdür.

(2) i verenler i sa lı ı ve güvenli i kurullarınca i sa lı ı ve güvenli i mevzuatına uygun olarak verilen kararları uygulamakla yükümlüdürler.

(3) i sa lı ı ve güvenli i kurullarının olu umu, çalı ma yöntemleri, ödev, yetki ve yükümlülükleri Çalı ma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı nca 07/04/2004 tarih ve 25426 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Sa lı ı ve Güvenli i Kurulları Hakkında Yönetmelikte düzenlenmi tir.

(4) sa lı ı ve güvenli i kurulları a a ıda belirtilen ki ilerden olu ur.

- a) veren veya i veren vekili,
- b) Kanununun 82 inci maddesi uyarınca i güvenli i ile görevli mühendis veya teknik elemanı,
- c) Kanununun 81 inci maddesi uyarınca görevlendirilen i yeri hekimi
- d) nsan kaynakları, personel, sosyal i ler veya idari ve mali i leri yürütmekle görevli bir ki i,
- e) Varsa sivil savunma uzmanı,
- f) yerinde görevli formen, ustaba ı veya usta,
- g) 2821 sayılı Sendikalar Kanununun de i ik 34 üncü maddesi hükmü uyarınca i yerinde bulunan sendika temsilcilerinin kendi aralarında seçecekleri ki i, i yerinde sendika temsilcisi yoksa o i yerindeki i çilerin yarısından fazlasının katılaca ı toplantıda açık oyla seçilecek çalı an,
- h) Sa lık ve güvenlik temsilcisi: Kurulun ba kamı i veren veya i veren vekili, kurulun sekreteri ise bu maddenin (b) bendinde sözü edilen ki i dir. Bu maddenin (b), (c), (d), (e) bentlerinde gösterilen üyeler i veren veya i veren vekili tarafından atanırlar. Bu maddenin (f) bendinde belirtilen üye o i yerindeki formen, ustaba ı veya ustaların yarısından fazlasının katılaca ı toplantıda açık oyla seçilen ki i dir. Bu maddenin (f) ve (g) bentlerinde sözü geçen kurul üyelerinin aynı usullerle yedekleri seçilir.

(5) veren tarafından, i sa lı ı ve güvenli i kurulu üyelerine ve yedeklerine i sa lı ı ve güvenli i konularında e itim verilmesi sa lanır. Kurul üyelerinin ve yedeklerinin e itimleri asgari a a ıdaki konuları kapsar.

- a) Kurulun görev ve yetkileri,
- b) sa lı ı ve güvenli i konularında ulusal mevzuat ve standartlar,
- c) Sıkça rastlanan i kazaları ve tehlikeli vakaların nedenleri,
- ç) Endüstriyel hijyenin temel ilkeleri,
- d) Etkili ileti im teknikleri,
- e) Acil durum önlemleri,
- f) Meslek hastalıkları,
- g) yerlerine ait özel riskler.

(6) sa lı ı ve güvenli i kurullarının görev ve yetkileri a a ıda belirtilmi tir;

- a) yerinin niteli ine uygun bir i sa lı ı ve güvenli i iç yönetmelik tasla ı hazırlamak, i verenin veya i veren vekilinin onayına sunmak ve iç yönetmeli in uygulanmasını izlemek, izleme sonuçlarını rapor haline getirip alınması gereken tedbirleri belirlemek ve kurul gündemine almak,
- b) sa lı ı ve güvenli i konularında o i yerinde çalı anlara yol göstermek,

- c) yerinde iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili tehlikeleri ve önlemleri de erlendirmek, tedbirleri belirlemek, işveren veya işveren vekiline bildirimde bulunmak,
 - d) yerinde meydana gelen her iş kazası ve tehlikeli vaka veya meslek hastalığında yahut iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili bir tehlike halinde gerekli ara tırma ve incelemeyi yapmak, alınması gereken tedbirleri bir raporla tespit ederek işveren veya işveren vekiline vermek,
 - e) yerinde iş sağlığı ve güvenliği eğitimi ve ö retimini planlamak, bu konu ve kurullarla ilgili programları hazırlamak, işveren veya işveren vekilinin onayına sunmak ve bu programların uygulanmasını izlemek,
 - f) Tesislerde yapılacak bakım ve onarım çalışmaları için gerekli güvenlik tedbirlerini planlamak ve bu tedbirlerin uygulamalarını kontrol etmek,
 - g) yerinde yangınla, doğal afetlerle, sabotaj ve benzeri ile ilgili tedbirlerin yeterliliğini ve ekiplerin çalışmalarını izlemek,
 - h) yerinin sağlık ve güvenlik durumuyla ilgili yıllık bir rapor hazırlamak, o yılki çalışmalarını de erlendirmek, elde edilen tecrübeye göre ertesini yılın çalışma programında yer alacak hususları ve gündemi tespit etmek, işverene teklifte bulunmak, planlanan gündemin yürütülmesini sağlamak ve uygulanmasını de erlendirmek,
 - i) 4857 sayılı Kanununun 83 üncü maddesinde belirtilen taleplerin vukuunda acilen toplanmak ve karar vermek,
- (7) iş sağlığı ve güvenliği kurulları inceleme, izleme ve uyarıyı ö ngören bir düzen içinde ve aşağıdaki esasları göz önünde bulundurarak çalışı rlar.
- a) Kurullar en az ayda bir kere toplanır. Toplantının gündemi, yeri, günü ve saati toplantıdan en az kırk sekiz saat önce kurul üyelerine bildirilir. Gündem, sorunların ve projelerin önem sırasına göre belirlenir. Kurul üyeleri gündemde de iş ilik isteyebilirler. Bu istek kurulca uygun görüldü ünde gündem buna göre de iş tirilir.
 - b) A ır iş kazası halleri veya özel bir tedbiri gerektiren önemli hallerde kurul üyelerinden herhangi biri kurulu ola anüstü toplantıya çağ ırabilir. Bu konudaki tekliflerin kurul başkanına veya sekreterine yapılması gerekir. Toplantı zamanı, konunun ivedilik ve önemine göre tespit olunur.
 - c) yerinde iş sağlığı ve güvenliği açısından kendisinin sağlığını bozacak ve vücut bütünlü ünü tehlikeye sokacak yakın, acil ve hayati bir tehlike ile karşı karşıya kalan çalışan, iş sağlığı ve güvenliği kuruluna başvurarak durumun tespit edilmesini ve gerekli tedbirlerin alınmasını talep edebilir. Kurul, aynı gün acilen toplanarak kararını verir, bu durumu tutanakla tespit eder ve karar yazılı olarak bildirilir.
 - d) Kurulun ola an toplantılarının süresi toplam olarak ayda yirmi dört saati geçemez. Bu toplantıların günlük çalışma saatleri içinde yapılması asıldır. Kurulun toplantılarında geçecek süreler günlük çalışma süresinden sayılır. Kurul üyeleri yaptıkları görev dolayısıyla maddi manevi zarara uğ ratılmaz.
 - e) Kurul, üyelerin ço unlu u ile toplanır, kararlar toplantıya katılanların oy çoklu u ile alınır. Oyların e itli i halinde başkanın oyu kararı belirler. Ço unlu un sağ lanamadı ı veya başkan bir nedenle toplantının yapılmadı ı hallerde durumu belirten bir tutanak düzenlenir.

- f) Her toplantıda, görü ülen konularla ilgili alınan kararları içeren bir tutanak düzenlenir. Tutanak, toplantıya katılan başkan ve üyeler tarafından imzalanır ve gere i yapılmak üzere i verene bildirilir. mızalı tutanak ve kararlar sırasıyla özel dosyasında saklanır.
- g) Toplantıda alınan kararlar gere i yapılmak üzere ilgililere duyurulur. Ayrıca çalı anlara duyurulması faydalı görülen konular i yerinde ilân edilir.
- h) Her toplantıda, önceki toplantıya ili kin kararlar ve bunlarla ilgili uygulamalar hakkında başkan veya kurulun sekreteri tarafından kurula gerekli bilgi verilir ve gündeme geçilir.

(8) veren, kendisine ait birden çok i yerinin her birinde kurulacak i sa lı ı ve güvenli i kurullarının çalı ma usullerini düzenlemek, i ve görü birli ini sa lamak amacıyla bu i yerlerine ait i sa lı ı ve güvenli i ile ilgili raporları, en az altı ayda bir, ilgili teknik eleman ve uzmanlarını toplayarak inceler. Bu raporları göz önünde tutarak alınması gereken tedbirleri tespit eder ve uygulanmasını sa lar.

(9) veren veya i veren vekili, toplantı için gerekli yeri, araç ve gereçleri sa lamakla yükümlüdür. veren veya i veren vekili, kurulca hazırlanan toplantı tutanaklarını, kaza ve di er vakaların inceleme raporlarını ve kurulca i yerinde yapılan denetim sonuçlarına ait kurul raporlarını, i müfetti lerinin incelemesini sa lamak amacıyla, i yerinde bulundurmakla yükümlüdür. verenler, i sa lı ı ve güvenli i kurullarında mevzuata uygun olarak verilen kararları uygulamakla yükümlüdür.

(10) sa lı ı ve güvenli i kurulları, yapacakları tekliflerde, bulunacakları tavsiyelerde ve verecekleri kararlarda i yerinin durumunu ve i verenin olanaklarını göz önünde bulundururlar. Kurul üyeleri, görevleri nedeniyle ö rendikleri mesleki tekniklere ve çalı ma metotlarına ili kin sırları gizli tutmak zorundadırlar. Kurullar, i sa lı ı ve güvenli ini denetime yetkili i müfetti lerinin i yerlerinde yapacakları çalı maları kolayla tırmak ve onlara yardımcı olmakla yükümlüdür.

(11)Çalı anlar, sa lık ve güvenli in korunması ve geli tirilmesi amacıyla i sa lı ı ve güvenli i kurullarınca konulan kurallar, yasaklar ile alınan karar ve tedbirlere uymak zorundadırlar. Çalı anlar, i yerinde sa lık ve güvenlik tedbirlerinin belirlenmesi, uygulanması ve alınan tedbirlere uyulması hususunda i sa lı ı ve güvenli i kurullarıyla i birli i yaparlar.Çalı anlar, uygulamada kar ıla tıkları güçlükler hakkında kurula bilgi verirler.

sa lı ı ve güvenli i hizmetleri

MADDE 7-(1) verenler, devamlı olarak en az elli çalı an çalı tırdıkları i yerlerinde alınması gereken i sa lı ı ve güvenli i önlemlerinin belirlenmesi ve uygulanmasının izlenmesi, i kazası ve meslek hastalıklarının önlenmesi, çalı anların ilk yardım ve acil tedavi ile koruyucu sa lık ve güvenlik hizmetlerinin yürütülmesi amacıyla, i yerindeki çalı an sayısı, i yerinin niteli i ve i in tehlike sınıf ve derecesine göre;

- a) yeri sa lık ve güvenlik birimi olu turmakla,
- b) Bir veya birden fazla i yeri hekimi ile gere inde di er sa lık personelini görevlendirmekle,
- c) Sanayiden sayılan i lerde tehlike sınıfına uygun sertifikalı i güvenli i uzmanı olan bir veya birden fazla mühendis veya teknik elemanı görevlendirmekle, yükümlüdürler.

(2) veren;

- a) sa lı ı ve güvenli i hizmetleri ile ilgili görevlendirilen personelin etkin bir ekilde çalı ması amacıyla gerekli kolaylı ı sa lamak ve bu hususta planlama ve düzenleme yapmakla,
- b) SGB personelinin i birli i içinde çalı masını sa lamakla,
- c) Sa lık ve güvenlikle ilgili konularda çalı anların görü lerini alarak katılımlarını sa lamakla,
- d) SGB de görev yapan ki iler ile bunların çalı ma saatleri, görev, yetki ve sorumlulukları konusunda çalı anları veya temsilcilerini bilgilendirmekle,
- e) yeri hekimi ile i güvenli i uzmanlarının görevlerini yerine getirebilmeleri için, Bakanlıkça belirlenen sürelerden az olmamak kaydı ile yeterli çalı ma süresini sa lamakla,
- f) Ba ka bir i yerinden kendi i yerine çalı mak üzere gelen çalı anların sa lık bilgilerine SGB birimlerinin ula abilmesini sa lamakla,
- g) sa lı ı ve güvenli i mevzuatı gere i, yükümlü oldu u kayıt ve bildirimleri SGB ile i birli i içerisinde yapmakla yükümlüdür.

(3) veren, çalı anların ki isel sa lık dosyalarını i ten ayrılma tarihinden itibaren 10 yıl süreyle saklamak zorundadır. Çalı ma ortamından kaynaklanan hastalıkların yükümlülük süresinin Sosyal Güvenlik Kurumu Yüksek Sa lık Kurulu Ba kanlı ının verece i karara göre 10 yılı a ması halinde, evraklar belirlenen yeni süreye uygun olarak saklanır. Çalı anın i yerinden ayrılarak ba ka bir i yerinde çalı maya ba laması halinde, yeni i veren çalı anın ki isel sa lık dosyasını talep eder, önceki i veren dosyanın bir örne ini onaylayarak gönderir.

(4) yeri hekimi veya i güvenli i uzmanının; onaylı deftere i sa lı ı ve güvenli ine ili kin yazaca ı tedbir ve önerilerin yerine getirilmesinden ve defterin imzalanması ve düzenli tutulmasından i veren veya i veren vekili sorumludur. Onaylı defter; seri numaralı ve kendinden kopyalı olur ve Sa lı ı ve Güvenli i Genel Müdürlü üne, i yerinin ba lı oldu u çalı ma ve Sosyal Güvenlik Bakanlı ının ilgili bölge müdürlü üne veya notere her sayfası onaylattırılır. Defterin aslı i veren, suretleri ise i yeri hekimi ve/veya i güvenli i uzmanı tarafından muhafaza edilir. Bu defterin, istenmesi halinde, i müfetti lerine gösterilmesi zorunludur.

(5) yerlerinde görevlendirilen i yeri hekimi ve i güvenli i uzmanı ile hizmet alınan kurumların Kanununa göre geçerli yetki belgesine sahip olmalarından i veren sorumludur.

(6) alı anlar, sa lık ve güvenliklerini etkileyebilecek tehlikeleri i sa lı ı ve güvenli i kuruluna, kurulun bulunmadı ı i yerlerinde ise i veren veya i veren vekiline bildirerek durumun tespit edilmesini ve gerekli tedbirlerin alınmasını talep edebilir.

(7) alı anlar, i yerinde yürütülecek i sa lı ı ve güvenli i hizmetlerinin amaç ve usulleri konusunda haberdar edilir ve elde edilen verilerin kullanılması ile ilgili bilgilendirilirler.

(8) alı anlar, i verene kar ı yükümlülükleri saklı kalmak artıyla i yerinde sa lık ve güvenli in korunması ve geli tirilmesi için;

- a) yeri hekimi, i güvenli i uzmanı, i veren veya i veren vekili tarafından verilen i sa lı ı ve güvenli iyle ilgili talimatlara uymakla,
- b) SGB birimlerinin yapaca ı çalı malarda i birli i yapmakla,

- c) sa lı ı ve güvenli i konularına ili kin çalı malara, sa lık muayenelerine, bilgilendirme ve e itim programlarına katılmakla,
- d) Makine, tesisat ve ki isel koruyucu donanımları verilen talimatlar do rultusunda ve amacına uygun olarak kullanmakla,yükümlüdürler.

(9) sa lı ı ve güvenli i hizmetleri ve e itimleri çalı anlara mali yük getirmeyecek ekilde ve dinlenme süreleri dı ında düzenlenir. E itimlerde geçen süre çalı ma süresinden sayılır.

yeri sa lık ve güvenlik birimi

MADDE 8-(1) SGB; en az bir i yeri hekimi ile gere inde di er sa lık personeli ve sanayiden sayılan i lerin yapıldı ı i yerlerinde bunlara ilave olarak tehlike sınıfına uygun en az bir i güvenli i uzmanından olu ur.

(2) SGB, i sa lı ı ve güvenli i hizmetlerinin yürütülmesine ve çalı acak personel sayısına yetecek büyüklükte, kolay ula ılabilir, tercihen giri katta kurulur.

(3) SGB, i sa lı ı ve güvenli i hizmetlerini i yerinin tehlike sınıfı, sektörü ve çalı an sayısına göre belirlenen sürelerden az olmamak kaydı ile yürütür.

(4) SGB i yerlerinde sa lıklı ve güvenli bir çalı ma ortamı olu turmak amacıyla;

- a) yerinde sa lık ve güvenlik risklerine kar ı yürütülecek her türlü koruyucu, önleyici ve düzeltici faaliyeti kapsayan çalı ma ortamı gözetiminden,
- b) Çalı anların sa lı ını korumak ve geli tirmek amacı ile çalı anlara verilecek sa lık gözetiminden,
- c) Çalı anların i sa lı ı ve güvenli i e itimleri ve bilgilendirilmelerinden,
- d) yerinde kaza, yangın, do al afet ve bunun gibi acil müdahale gerektiren durumların belirlenmesi, acil durum planının hazırlanması, ilkyardım ve acil müdahale bakımından yapılması gereken uygulamaların organizasyonu ve ilgili di er birim, kurum ve kurulu larla i birli i yapılmasından,
- e) Çalı ma ortamının gözetimine ve çalı anların sa lık gözetimine ait bütün bilgilerin kayıt altına alınmasından,
- f) Çalı anların yaptıkları i ler, i yerinde yapılan risk de erlendirme sonuçları ve maruziyet bilgileri ile i e giri muayeneleri, periyodik sa lık muayeneleri sonuçları ve i kazaları ile meslek hastalıkları kayıtlarının, i yerindeki ki isel sa lık dosyalarında gizlilik ilkesine uyularak saklanmasından, sorumludurlar.

(5) SGB bu hizmetlerin sa lanması sırasında i in normal akı ını aksatmamaya özen gösterirler.

(6) SGB, i verenin, çalı anların ve bulunması halinde i sa lı ı ve güvenli i kurulunun, i sa lı ı ve güvenli i ile ilgili kayıt ve istatistiklere ula abilmesini sa lar.

(7) SGB' lerde i yeri hekimi ve i güvenli i uzmanı görevlendirilmesi durumunda bu ki ilerle i veren arasında sözle me imzalanır.

(8) Kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanları için görevlendirme belgeleri düzenlenir.

(9) İşyerinin çalışanı olan iş güvenliği uzmanına, iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili çalışmalarını yaptığı süre içinde başka görev verilemez.

(10) İş sağlığı ve güvenliği hizmetleri ile ilgili yıllık çalışma planı SGB tarafından hazırlanır ve işverene sunulur. Onaylanan plan işyerinde ilan edilir ve bir nüshası işverence muhafaza edilir.

(11) SGB çalışma ortamının gözetimi ve sağlık gözetimi ile ilgili çalışmaları kaydeder ve yıllık değerlendirme raporu hazırlayarak işverene, bulunması halinde iş sağlığı ve güvenliği kuruluna ve yazılı ve elektronik ortamda Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına gönderirler.

İşyeri hekimlerinin görevleri

MADDE 9-(1) Rehberlik ve danışmanlık;

- a) Bulunması halinde iş sağlığı ve güvenliği kuruluna katılarak çalışma ortamı gözetimi ve çalışanların sağlık gözetimi ile ilgili danışmanlık yapmak ve alınan kararların uygulanmasını izlemek,
- b) Kantin, yemekhane, yatakhane, kre ve emzirme odaları ile soyunma odaları, duş ve tuvaletlerin bakımı ve temizliği konusunda gerekli kontrolleri yaparak tavsiyelerde bulunmak,
- c) İş sağlığı, hijyen, toplu koruma yöntemleri ve kişisel koruyucu donanımlar konularında tavsiyede bulunmak,
- d) İşyerinde iş sağlığı ve güvenliğinin geliştirilmesi amacıyla gerekli aktiviteler konusunda işverene tavsiyelerde bulunmak,
- e) İş sağlığı ve güvenliği çalışmaları kapsamında işyerinde periyodik incelemeler yapmak ve risk değerlendirme çalışmalarına katılmak,
- f) İşyerinde sağlığa zararlı risklerin değerlendirilmesi ve önlenmesi ile ilgili mevzuata göre yapılması gereken koruyucu sağlık muayenelerini yapmak,
- g) Sağlık sorunları nedeniyle işe devamsızlık durumları ile işyerinde olabilecek sağlık tehlikeleri arasında bir ilişkinin olup olmadığını tespit etmek, gerektiğinde çalışma ortamı ile ilgili ölçümler yapılmasını sağlayarak, alınan sonuçların çalışanların sağlığı yönünden değerlendirilmesini yapmak, işin yürütümünde ergonomik ve psikososyal riskler açısından çalışanların fiziksel ve zihinsel kapasitelerini dikkate alarak işyeri ile çalışanların uyumunu sağlamak ve çalışma ortamındaki stres faktörlerinden korunmaları için araştırmalar yapmaktır.

(2) Sağlık gözetimi;

- a) Gece postaları da dâhil olmak üzere çalışanların sağlık gözetimini yapmak, çalışanların işe girişi ve periyodik sağlık muayenelerini iş sağlığı ve güvenliği mevzuatında belirtilen aralıklarla düzenlemek ve işyerinde muhafaza etmek,
- b) Sağlık sorunları nedeniyle işe devamsızlık durumlarında işe dönüş muayenesi yaparak eski işyerinde çalışması sakıncalı bulunanların mevcut sağlık durumlarına uygun bir işyeri teklif edilmesini tavsiye etmek,

- c) Hassas risk grupları, meslek hastalığı tanısı veya üphesi olanlar, kronik hastalığı olanlar, madde bağımlılığı olanlar, birden fazla iş kazası geçirmiş olanlar gibi çalışanların, uygun iş yerle tirilmeleri için gerekli koruyucu sağlık muayenelerini yaparak rapor düzenlemek,
- d) Bulaıcı hastalıkların kontrolü için yayılmayı önleme ve bulaıklama çalışmaları yapmak, portör muayenelerinin yapılmasını sağlamak,
- e) Sağlık gözetimi sonuçlarına göre, bulunması halinde iş güvenli iş uzmanı ile iş birliği içinde çalışma ortamının gözetimi kapsamında gerekli ölçümlerin yapılmasını önermek, ölçüm sonuçlarını de erlendirmek,
- f) Sağlık gözetimi konusunda çalışanları bilgilendirmek ve onların rızasını almak, sağlık riskleri ve yapılan sağlık muayeneleri konusunda çalışanları yeterli ve uygun şekilde bilgilendirmek,
- g) Gerekli laboratuvar tetkikleri, radyolojik muayeneler ve portör muayenelerini yaptırmak, bulaıcı hastalıkların kontrolünü sağlamak, bulaıklama çalışmaları yapmak, iş yeri ve eklentilerinin genel hijyen artlarını sürekli izleyip denetlemek,
- h) Yıllık çalışma planını, bulunması halinde iş güvenli iş uzmanı ile iş birliği yaparak hazırlamak, iş yerindeki sağlık gözetimi ile ilgili çalışmaları kaydetmek yıllık de erlendirme raporunu hazırlayarak elektronik ortamda Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı na göndermektir.

(3)E itim ve bilgilendirme;

- a) iş yerinde ilkyardım ve acil müdahale hizmetlerinin organizasyonu ve personelin e itiminin sağlanması çalışmalarını ilgili mevzuat doğrultusunda yürütmek,
- b) sağlık, hijyen ve ergonomi alanlarında bilgi ve e itim sağlanması için ilgili taraflarla iş birliği yapmak,
- c) iş yeri yöneticilerine, iş sağlığı ve güvenli iş kurulu üyelerine, çalışanları ve temsilcilerine genel sağlık konularında e itim vermek ve bu e itimlerin sürekliliğini sağlamak,
- d) Bağımlılık yapan maddelerin kullanımının zararları konusunda iş yerinde e itim vermek.

(4) İlgili birimlerle iş birliği;

- a) sağlık ve güvenli iş alanında yapılacak ara tırmalara katılmak,
- b) iş kazasına uğrayan veya meslek hastalığına yakalanan çalışanların rehabilitasyonu konusunda iş yerindeki ilgili birimlerle, meslek hastalığı tanısında yetkili hastaneler ile iş birliği içinde çalışmak,
- c) kazaları ve meslek hastalıklarının analizi ile iş uygulamalarının iyile tirilmesine yönelik programların geli tirilmesi çalışmalarına katılmak,
- d) Yeni teknoloji ve donanımın sağlık açısından de erlendirilmesi ve test edilmesi gibi mevcut uygulamaların iyile tirilmesine yönelik programların geli tirilmesi çalışmalarına katılmak,

- e) Bulunması halinde i güvenli i uzmanı ile i birli i içinde yıllık çalı ma planını ve yıllık de erlendirme raporunu hazırlamak,
- f) Yöneticilere, bulunması halinde i sa lı ı ve güvenli i kurulu üyelerine ve i verenlere genel sa lık, i sa lı ı ve güvenli i, hijyen, ki sel koruyucu donanımlar ve toplu korunma yöntemleri konularında bilgi ve e itim verilmesi için ilgili taraflarla i birli i yapmak.

yeri hekimlerinin yetkileri

MADDE 10-(1) yeri hekiminin yetkileri a a ıda belirtilmi tir:

- a) yeri bina ve eklentilerinde, çalı ma metod ve ekillerinde veya i ekipmanında çalı anlar açısından yakın ve hayati tehlike olu turan bir husus tespit etti inde i verene bildirmek, gerekli tedbirler i veren tarafından alınmadı ı takdirde durumu Bakanlı a rapor etmek,
- b) yerinde belirledi i yakın ve hayati tehlike olu turan hususun acil müdahale gerektirmesi halinde i veren veya i veren vekilinin onayını almak kaydıyla i i geçici olarak durdurmak,
- c) Görevi gere i i yerinin bütün bölümlerinde i sa lı ı ve güvenli i konusunda inceleme ve ara tırma yapmak, gerekli bilgi ve belgelere ula mak ve çalı anlarla görü mek,
- d) Görevinin gerektirdi i konularda i vereni bilgilendirerek ilgili kurum veya kurulu lar ile ileti ime geçmek ve i yerinin iç düzenlemelerine uygun olarak i birli i yapmaktır.
- e) Tam süreli i sözleşmesi ile görevlendirilen i yeri hekimleri çalı tıkları i yeri ile ilgili mesleki geli melerini sa lamaya yönelik e itim, seminer ve panel gibi organizasyonlara katılma hakkına sahiptir. Bu gibi organizasyonlarda geçen sürelerden bir yıl içerisinde toplam be i günü kadarı çalı ma süresinden sayılır ve bu süreler sebebiyle i yeri hekiminin ücretinden herhangi bir kesinti yapılamaz.

(2) yeri hekimleri, bu Yönetmelikte belirtilen görevlerini yaparken, i in normal akı ını mümkün oldu u kadar aksatmamak ve verimli bir çalı ma ortamının sa lanmasına katkıda bulunmak, i verenin ve i yerinin meslek sırları, ekonomik ve ticari durumları hakkındaki bilgiler ile çalı anın ki sel sa lık dosyasındaki bilgileri gizli tutmakla yükümlüdürler.

(3) yeri hekimi, görevlendirildi i i yerinde yapılan çalı malara ili kin tespit ve tavsiyelerini onaylı deftere yazmak ve bulunması halinde ve gerekti i durumlarda i güvenli i uzmanı ile birlikte e zamanlı imzalamak ve suretlerini saklamak zorundadır. Onaylı defter; i yeri hekim i ile i veren veya i veren vekilince, bulunması halinde ve gerekti inde i güvenli i uzmanı ile e zamanlı olarak imzalanır. Defterin imzalanmaması veya düzenli tutulmamasından i veren veya i veren vekili sorumludur.

Di er sa lık personelinin görevleri

MADDE 11-(1)Di er sa lık personelinin görevleri a a ıda belirtilmi tir:

- a) sa lı ı ve güvenli i hizmetlerinin planlanması, de erlendirilmesi, izlenmesi ve yönlendirilmesinde i yeri hekiminin talimatları do rultusunda çalı mak, veri toplamak ve gerekli kayıtları tutmak,

- b) Çalışanların sağlık ve çalışma öykülerini işe giriş/periodyk muayene formuna yazmak ve işyeri hekimi tarafından yapılan fizik muayene sırasında hekime yardımcı olmak,
- c) İlk yardım hizmetlerinin organizasyonu ve yürütümünde işyeri hekimi ile birlikte çalışmak,
- ç) Çalışanların sağlık eğitiminde görev almak.

güvenli iş uzmanlarının görevleri

MADDE 12-(1) Rehberlik ve danışmanlık: İşyerinde yapılan çalışmalar ve yapılacak değişikliklerle ilgili olarak tasarım, makine ve diğer teçhizatın durumu, bakımı, seçimi ve kullanılan maddeler de dâhil olmak üzere işin planlanması, organizasyonu ve uygulanması, kişisel koruyucu donanımların seçimi, temini, kullanımı, bakımı, muhafazası ve test edilmesi konularının, iş sağlığı ve güvenli iş mevzuatına ve genel iş güvenli iş kurallarına uygun olarak sürdürülmesini sağlamak için işverene tavsiyelerde bulunmak.

(2) Risk de erlendirmesi: Risk de erlendirmesinin yapılmasını sağlamak; gerekli çalışmaları planlayarak alınacak sağlık ve güvenlik önlemleri konusunda işverene önerilerde bulunmak ve takibini yapmak.

(3) Çalışma ortamı gözetimi: Çalışma ortamının gözetimini yapmak, işyerinde iş sağlığı ve güvenli iş yönünden yapılması gereken periyodik bakım, kontrol ve ölçümleri planlamak ve uygulanmasını kontrol etmek. İşyerinde kaza, yangın veya patlamaların önlenmesi için mevzuata uygun çalışmalar yapmak ve uygulamaları takip etmek; doğal afet, kaza, yangın veya patlama gibi durumlar için acil durum planlarının hazırlanmasını sağlamak, periyodik olarak eğitimleri ve tatbikatları yaptırmak, acil durum planı doğrultusunda hareket edilmesini sağlamak.

(4) Eğitim, bilgilendirme ve kayıt: güvenli iş eğitimlerini ilgili mevzuata uygun olarak planlamak ve uygulamak. Çalışma ortamının gözetimi ile ilgili çalışmaları kaydetmek ve yıllık de erlendirme raporunu işyeri hekimi ile işbirliği yaparak hazırlamak.

(5) İlgili birimlerle işbirliği: İşyeri hekimi ile işbirliği yaparak iş kazaları ve meslek hastalıkları ile ilgili de erlendirme yapmak, tehlikeli olayın tekrarlanmaması için inceleme ve araştırma yaparak gerekli önleyici faaliyet planlarını hazırlamak ve uygulamaların takibini yapmak. İşyeri hekimi ile işbirliği yaparak yıllık çalışma planını hazırlamak.

(6) güvenli iş uzmanının yetkileri:

- a) İşyeri bina ve eklentilerinde, çalışma metot ve ekipmanlarında çalışanlar açısından yakın ve hayati tehlike oluşturan bir husus tespit ettiğinde işverene bildirmek, gerekli tedbirleri veren tarafından alınmadığı takdirde durumu Bakanlıkça rapor etmek.
- b) İşyerinde belirlendiği yakın ve hayati tehlike oluşturan bir hususun acil müdahale gerektirmesi halinde işveren veya işveren vekilinin onayını almak kaydıyla geçici olarak işi durdurmak.
- c) Görevi gereği işyerinin bütün bölümlerinde iş sağlığı ve güvenli iş konusunda inceleme ve araştırma yapmak, gerekli bilgi ve belgelere ulaşmak ve çalışanlarla görüşmek.
- d) Görevinin gerektirdiği konularda işverenin bilgisi dahilinde ilgili kurum ve kuruluşlarla iletişime geçmek ve işyerinin iç düzenlemelerine uygun olarak işbirliği yapmak.
- e) Tam süreli iş sözleşmesi ile görevlendirilen güvenli iş uzmanları, çalışmaları işyeri ile ilgili mesleki gelişmelerini sağlamaya yönelik eğitim, seminer ve panel gibi organizasyonlara katılmak.

hakkına sahiptir. Bu gibi organizasyonlarda geçen sürelerden bir yıl içerisinde toplam be i günü kadarı çalı ma süresinden sayılır ve bu süreler sebebiyle i güvenli i uzmanının ücretinden herhangi bir kesinti yapılamaz.

7) güvenli i uzmanının yükümlülükleri:

- a) güvenli i uzmanları, bu Yönetmelikte belirtilen görevlerini yaparken, i in normal akı nı mümkün oldu u kadar aksatmamak ve verimli bir çalı ma ortamının sa lanmasına katkıda bulunmak, i verenin ve i yerinin meslek sırları, ekonomik ve ticari durumları ile ilgili bilgileri gizli tutmakla yükümlüdürler.
- b) güvenli i uzmanı, görevlendirildi i i yerinde yapılan çalı malara ili kin tespit ve tavsiyelerini onaylı deftere yazmak ve i yeri hekimi ile beraber suretlerini saklamak zorundadır.
- c) kinci fıkrada belirtilen onaylı defter; i güvenli i uzmanı ile i veren veya i veren vekilince, gerekti inde i yeri hekimi ile e zamanlı olarak imzalanır. Defterin imzalanmaması veya düzenli tutulmamasından i veren veya i veren vekili sorumludur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Genel Sa lı ı ve Güvenli i Kuralları

MADDE 13-(1)Genel i sa lı ı ve güvenli i kuralları: Maçka İçe Milli E itim Müdürlü ü bünyesinde çalı an tüm personelin çalı ma süresince uyması zorunlu i sa lı ı ve güvenli i ile ilgili genel kurallar a a ıda belirtilmi tir. Tüm çalı anların bu kurallar çerçevesinde çalı ması ve olası güvensiz ve sa lıksız ko ulların derhal ilgili birim amirine bildirilmesi zorunludur. yeri kapalı ve açık sınırlarında,

- a) sa lı ı ve güvenli i konusunda alınan her türlü önlemlere uyulacaktır,
- b) Sa lıklı ve güvenli bir çalı ma ortamının tesisi için i yerinde düzenlenecek olan i sa lı ı ve güvenli i e itimlerine sürekli katılım sa lanacak, bu konuda verilen ve duyurulan talimat ve prosedürlere uyulacaktır,
- c) yerinde duyurulmu olan güvenlik ve sa lık i aretlerine uygun olarak çalı ılacaktır,
- d) Her okul kendi sorumluluk alanındaki i aretlemeleri takip edecek ve eksikleri hemen giderecektir,
- e) Kendi ve di er ki ilerinin sa lık ve güvenli inin olumsuz etkilenmemesi için azami dikkat gösterilecek ve görevler, i veren tarafından verilen e itim ve talimatlar do rultusunda yapılacaktır,
- f) yerinden mesai saatleri içerisinde i veren/i veren vekilinin bilgisi ve izni olmadan çıkılmayacaktır.
- g) Makine, cihaz, araç, gereç, tehlikeli madde, ta ıma ekipmanı ve di er üretim araçları do ru eilde kullanılacaktır,
- h) Zimmetlenmi ve e itimi verilen ki isel koruyucu donanımlar do ru kullanılacak ve kullanımdan sonra muhafaza edildi i yere geri konulacaktır,
- i) yerindeki makine, cihaz, araç, gereç, tesis ve binalardaki güvenlik donanımları, duyuru, talimat ve uyarı levhaları kurallara uygun olarak kullanılacak, bunlar keyfi olarak çıkarılmayacak ve de i tirilmeyecektir,

- j) yerinde sa lık ve güvenlik için ciddi ve ani bir tehlike oldu u kanaatine varıldı ı anda, herhangi bir durumla kar ıla ıldı ında veya koruma tedbirlerinde bir aksaklık ve eksiklik görüldü ünde, birim amirine, güvenlik birimine, i güvenli i uzmanına veya sa lık birimine derhal haber verilecektir,
- k) Çevreyi tehlikeye dü ürecek hal ve tavırlarda kesinlikle bulunulmayacaktır, ayrıca yapılan i ler, i in tekni ine uygun olacak ve güvenlik en üst düzeyde tutulacaktır,
- l) veren tarafından güvenli çalı ma ortam ve ko ullarının sa lanması ve yapılan i lerde sa lık ve güvenlik yönünden risklerin önlenmesinde, i veren veya sa lık ve güvenlik temsilcisi ile mevzuat uygulamaları do rultusunda i birli i yapılacaktır,
- m) yerine sarho veya uyu turucu madde almı olarak gelinmeyecek ve i yerinde alkollü içki veya uyu turucu madde kullanılmayacaktır,
- n) yerinde ziyaretçilerin izinsiz ve/veya refakatsiz olarak bulunmaları engellenecektir,
- o) Belirli yerlere asılmı veya konulmu olan “Sigara çilmez” levhaları mahallinde sigara içmek, ayrıca patlayıcı ve yanıcı malzemenin bulundu u yerlerde yanıcı madde ile yakla mak, sigara içmek kesinlikle yasaktır. Yanıcı ve patlayıcı madde olan benzin, alkol ve di er sıvı maddeler bina dı ında açık bir yerde bulunsalar dahi sigara içmek, ate le yakla mak yasaktır.
- p) yerinde girilmesi yasaklanmı bölgelere; elektrik pano odaları, kompresör odası, jeneratör odası, gizlilik arz eden odalar izin verilmeden girilmeyecektir,
- q) 1) Elektrik ile ilgili her türlü arıza elektrikçilere bildirilecek, kesinlikle müdahale edilmeyecek, arıza giderilinceye kadar çalı ma yapılmayacaktır,
- 8) Elektrikli cihazlar, uzatma kabloları ve seyyar lambalar toprak hatsız kullanılmayacaktır,
- 9) Elektrikçiler tarafından panoların önüne konulan izole halılar hiçbir ekilde kaldırılmayacaktır,
- 10) Makine ve teçhizatlarda, i letme, temizlik ve bakım, onarım çalı malarında ilgili veya dolaylı sistemlerin elektrik enerjisini kestirip yazılı teyidi alınmadan çalı ma yapılmayacaktır,
- 11) Kullanılmakta olunan seyyar lamba, seyyar uzatma kablosu, elektrikle çalı an cihazların kablo, fi , anahtar, bozulma, yıpranma, kabloda a ınma ve benzeri görüldü ünde kesinlikle kullanılmayacaktır, elektrikçilere haber verilecektir.
- 12) Seyyar elektrik kabloları su, kimyasal madde ve benzerleri içinden geçirilmeyecektir,
- 13) Seyyar kabloların serilmesi ve toplanması i lemleri kabloda enerji varken kesinlikle yapılmayacaktır,
- r) Bakım, onarım, arıza gibi i ler hemen bakım ekibine bildirilecek, kesinlikle müdahale edilmeyecektir,
- s) Çalı an makine ve cihazlar durdurulmadan kesinlikle temizlik, bakım, onarım i leri yapılmayacaktır,
- t) Çalı ma alanları daima temiz, tertipli ve düzenli tutulacaktır,

- u) İeri duyuru panolarında i sa lı ı ve güvenli i konularında yapılan her türlü duyuru okunup, uyulacaktır,
- 1) Birimlerde duyurulmu olan acil durum ekipleri ve telefonları ö renilecek, olası acil durumlarda acil durum planlarına uygun olarak hareket edilecektir.
 - 2) Olası acil durumlarda acil çıkı i aretlerine uyulacak, en yakın acil toplanma yerine gidilecektir.
 - 3) Acil çıkı kapılarının ö nü, arkası ve güzergâhları kapatılmayacak ve malzeme bırakılmayacaktır.
 - 4) Yangın söndürme tüp ve hortumları ile elektrik panolarının önüne malzeme bırakılmayacaktır.
 - 5) Görev tanımları ve amirler tarafından verilen görev harici hiçbir i le izin almadan yapılmayacaktır.
 - 6) Sa lık ile ilgili tüm sorunlar i e ba lamadan önce amirlere ve i yeri hekimine bildirilecektir.
 - 7) yerinde asılmı olan güvenlik levhalarına göre gerekli olan ki isel koruyucu malzemeleri kullanılacaktır.
 - 8) Dü me tehlikesi olan ve korkuluk bulunmayan veya yetersiz olan yerlerde çalı ılmayacaktır.
 - 9) Makine, ekipman ve cihazlar durdurulmadan müdahale edilmeyecektir.
 - 10) Kimyasallarla çalı ılırken gerekli koruyucular kullanılacaktır.
 - 11) yerinde döner aksamı makineler ile çalı ma esnasında takı, kravat, bol elbise ve benzeri takılmayacak ve giyilmeyecektir.
 - 12) Forklift, kepçe, vinç ve di er i makinaları çalı ırken yanına yakla ılmayacak, en uzak mesafede durulacaktır.
 - 13) A ır malzemelerin ta ınması veya kaldırılması esnasında gerekli teçhizatlar kullanılacaktır.
 - 14) Bozuk ve ıslak zemin için gerekli uyarı levhası konulacaktır.
 - 15) güvenli i malzemelerinde yıpranma, bozulma gibi durumlar olması durumunda yenilenmesi veya temin edilmesi için ilgili amirler bilgilendirilecektir.
 - 16) üphelenilen ki iler en yakın amire bildirilecektir.
 - 17) yerinde çalı tı nız sürece sivri uçları ve keskin kenarları bulunan malzemeler geli i güzel atılmayacak ve ortalıkta bulundurulmayacaktır.
 - 18) yerinde çalı tı nız sürece kazaya sebep olacak veya çalı anları tehlikeli duruma dü ürecek ekilde malzeme istif etmeyecek ve araçlar geli i güzel yerlere bırakılmayacaktır.
 - 19) kazasına neden olabilece i için i yerinde aka yapılmayacaktır.

20) yerinde temizlik veya başka özel amaçlı kullanılacak kimyasal maddelerin malzeme güvenlik bilgi formları ve talimatları okunmadan kullanılması, etkileşimleri bilinmeden başka maddelerle karıştırılması yasaktır.

21) yerindeki telefonların iş amaçlı dışında özel amaçlı kullanımı yasaktır.

v)

1) dare tarafından verilmiş olan iş araç ve gereçlerinin işletilme ve kullanılma süresince, çalışanlar tarafından iş sağlığı ve iş güvenliği kurallarına uyulması zorunludur.

2) Çalışanlar, İş Sağlığı ve Güvenliği yönünden yetersiz, tehlike arz eden acil durumları ilk amirlerine ve/veya iş sağlığı ve güvenliği kuruluna bildirmek zorundadır.

3) İş dari veya iş güvenliği yönünden tespit edilmiş olan iş araç ve gereçleri ile makinelerin yerleri ve iş güvenliği kuralları, iş veren veya vekillerinin izni olmadan deşiltilmez.

4) İş sağlığı ve iş güvenliği konusunda yetkili olmayan kimselerin herhangi bir durumda ve konuda müdahalede bulunmaları kesinlikle yasaktır.

5) Çalışanlar, iş konusunda ilgili amirine kasten yanlış bilgi ve rakam vermemelidir.

6) Makinenin çalışan ve hareket halinde bulunan organlarını ve kısımlarını temizlemek, yağlamak yasaktır. Teknik yönden temizlenmesi zorunlu olan organlar ve kısımlar bile, makine durdurulduktan sonra temizlenmeli ve yağlanmalıdır. Ayrıca ideal ölçüler içinde hazırlanmış yardımcı malzeme veya aparatlar ile öngörülen temizlik veya yağlama işlemi yapılmalıdır.

7) Hareket halindeki araç ve makinelerde ayarlama ve tamir yapmak yasaktır. Araç veya makinenin çalışması esnasında yapılması gereken tamir veya ayarlama var ise, iş veren vekili, ilgili amir ve çalışan gerekli tedbirleri alacaktır.

8) Hareket halindeki araç ve iş makinelerine binmek veya inmek, ayrıca içine girmeyerek asılı olarak gitmek yasaktır. İnsan taahhütüne elverişli olmayan, ayrıca öföör mahalli dolu olan araçların kasalarına binmek, asılmak, arkalarına takılmak yasaktır.

9) gereğesi nedeniyle yağlanmış veya yağ akıtan bir malzeme mevcut ise, yağın zemine akmaması sağlanmalıdır. Yağlanan yer derhal temizlenmelidir.

10) Zımba, nokta ve keski gibi el aletlerinin darbe nedeniyle başka kısımları deforme olmuş, işlenmiş ise düzeltilmeden ve koruyucu gözlük takmadan kesinlikle kullanılmamalıdır.

11) Matkap ile delinmesi icap eden parçalar, zorlanma neticesinde eksenleri etrafında daire çizebileceklerinden, delme işlemine başlamadan önce muhakkak matkap tahtası üzerinde sabitletilmelidir veya delinecek parça zorlanma neticesinde eksen etrafında daire çizmeyecek duruma getirilecektir.

12) Tala çıkartan makinelerden el ile tala toplanması yasaktır.

13) Tozun, talağın ve benzerlerinin basınçlı hava ile temizlenme esnasında etrafta başka kimsenin bulunmamasına dikkat etmek gerekmektedir. İş aleti mecburiyeti nedeniyle, başka kimse varsa,

basıncılı havayı o yöne doğru tutmak özellikle yasaktır. Böylece diğer kişilerin püskürtülmüş olan malzeme veya talaşın dolaylı yaralanmalarına engel olunmuş olacaktır. Bu işlem sırasında koruyucu gözlük kullanmak mecburidir.

- 14) gerektirmeden takdirde basınçlı havayı kullanmak yasaktır.
- 15) bittikten sonra veya herhangi bir sebepten dolayı çalışan makine terk ediliyorsa, makine muhakkak durdurulmalı ve elektrik akımı kapatılmalıdır.
- 16) Emniyet ve tertibat sağlanmadan, gerekli önlemler alınmadan elektrikle ilgili çalışmaları yapmak yasaktır. Ehil olmayan kişiler elektrikle ilgili tamir, bakım, onarım yapamazlar.
- 17) Yüksek gerilimli elektrik nakledicilere, aparatlara ve elektrikle çalışan makinelere en fazla 5 metre yaklaşılabılır.
- 18) Elektrik hatlarına dokunmak, geçen kabloları kurcalamak veya sivri uçlu aletler ile üstüne bastırmak, kablosu eskimiş veya yırtılmış yerleri tutmak yasaktır.
- 19) Aparatların, el aletlerinin, makine ve tezgahların üzerinde bulunan elektrik merkezlerini açmak, kırılmak, tamir etmeye çalışmak yasaktır. Bu durumlarda, ilk amire bilgi vermek çalışmanın başlıca görevidir.
- 20) Takımlar ve aparatlar rasyonel şekilde ve tertipli olarak yerlerine konmalıdır.
- 21) Yapı itibarıyla tehlike arz eden malzeme ve teçhizatı veya malzemeyi, araç, gereç ve makineyi nakledecek olanlar, bu işle görevlendirilmiş olmalıdırlar. Nakil sırasında, çalışanın, nakledilen makine, araç veya teçhizatın, trafik emniyeti ve çevre emniyetinin de dikkate alınarak, gerekli önlemlerin alınması mecburidir.
- 22) Herhangi bir yük el ile kaldırılacaksa, bütün güç bacak kısımlarına yüklenmeli, ellere ve bilhassa bileklere fazla yük binmesi önlenmelidir. Bel emilmesi yerine diz kırılarak yük alınmalı ve konulmalıdır.
- 23) Yükün elle nakliyesi esnasında, bütün yük vücut desteği ve kol yardımı ile yapılmalıdır.
- 24) El arabaları, emme bir amaç için yapılmamışsa, önden çekilmemeli, arkadan itilmelidir.
- 25) Yüklerin kaldırılmaları esnasında dümemeleri ve normalden yukarı bir yüksekliğe çıkartılmaması gerektiği ve uygun aralarda işin yapılması gerektiği unutulmamalıdır.
- 26) Yüklerin kaldırılmaları esnasında, manevralarda ve kaldırılan yüklerin nakli esnasında yük, çalışanların üzerinden geçirilmemelidir.
- 27) gereğesi durumları haricinde makinelerin iş emniyeti yönünden kısım veya genel olarak, yer değiştirmeleri yasaktır. gereğesi mevzuu bahis olduğu takdirde makinelerin yer değiştirmeleri, azami işsel ve güvenli iş durumları göz önünde tutularak ve en az tehlike arz eden durumları gerçeğe tirildikten sonra yer değiştirme yapmak gerekir.

- 28) Yüksek dolapların veya yüksek malzemenin üzerine tırmanmak veya atlamak yasaktır. Yüksek bir yere çıkmak gerekiyorsa gerekli aparat; para üt tipi emniyet kemeri, merdiven, sepetli araç ve benzeri kullanılmalıdır.
- 29) Yüklü pozisyonda bulunan araçların, vinçlerin veya muhtemel çökme veya kaymanın olabileceği yerlerden geçmek, durmak yasaktır.
- 30) Çinde basınç kalmadığına tamamen emin olmadan herhangi bir basınçlı makineyi veya cihazı açmak yasaktır.
- 31) Görevli olmadığı halde benzin, benzol, petrol, motorin, fueloil ve benzerlerinin bulunduğu yerlerde dolaşmak yasaktır.
- 32) Görevi olmadığı halde parlayıcı, yanıcı ve yakıcı madde ve cihazları, tüpleri, tazyikli hava cihazlarını yahut tesisatlarını kırarak tırmak kesinlikle yasaktır.
- 33) Yanıcı ve yakıcı madde dolu kapları taşıırken devrilmesine, kırılmasına ve etrafa zarar vermesine sebep olacak şekilde dikkatsiz çalışmak yasaktır.
- 34) Amirinin müsaadesi ve bilgisi olmadan içinde gaz bulunması ihtimali olan kazan, baca yolu, tank ve benzeri yerlere girmek veya bu gibi yerlerde kaynak ve tamir işleri yapmak kesinlikle yasaktır.
- 35) Oksijen ve başka gaz tüplerini ısı yayan bir yerde bırakmak yasaktır.
- 36) Ellerini ve elbiselerini benzin ve benzin gibi tutucu maddelerle temizlemek yasaktır.
- 37) Çalışanlar, yangın önleme ve söndürme tedbirlerine riayet etmek ve yangın başlangıcını ilk amirine veya itfaiyeye bildirmekle yükümlüdürler.
- 38) Hendek, çukur ve diğer kazı işlerinin yapıldığı yerlere uygun şekilde payandalar ve korkuluklar yapılacak ve buralara geceleri ışıklı uyarma levhaları konulacaktır.
- 39) Çalışanlar idare tarafından tespit edilmiş ve kullanılması hakkında karar verilmiş olan kişisel koruyucu malzemeleri yaptıkları işi gerektirince kullanmakla yükümlüdürler; eldiven, baret, gözlük, elektrik kaynağı gözlüğü, maske, ayakkabı, önlük, emniyet kemeri, kulak tıkacı, kulaklık gibi.
- 40) Kuyu veya diğer yeraltı tesislerinde yapılacak bakım ve onarımlarında; zararlı, zehirleyici, bozucu veya parlayıcı gaz veya sıvıların tehlikeli bir şekilde toplanacakları göz önünde bulundurularak gerekli ve yeterli güvenlik tedbirleri alınacaktır. Bu gibi yerlerde tecrübeli ve usta çalışanlar çalıştırılacak, bunlara uygun kişisel koruma teçhizatı verilecek ve tecrübeli bir veya birden fazla gözlemci görevlendirilecektir.
- 41) İşletme dahilinde muhtelif yangın tehlikeleri için yapılmış ikaz ve uyarılara riayet etmek gerekir. Yanıcı ve parlayıcı maddelerin bulunduğu yerlere açık ateş ve alevle yaklaşmak, kıvılcım çıkartan araç ve gereç kullanmak, sigara içmek kesinlikle yasaktır.
- 42) İşverenler tarafından işin iş sağlığı ve güvenliği açısından emniyetli biçimde yapılabilmesi için yeterli personel, ekipman araç ve gereç temin edilecektir.

- 43) Arazi çalı malarında, emniyet eridi, uyarı tabelası, yol levhaları, çalı ma bilgi tabelası gibi uyarıcı ikaz ve i aretlemeler mutlaka yapılacak, bu konuya azami özen gösterilecektir.
- 44) oför, operatör ve arazide çalı an ekipler, kendisini,di er çalı anları, aracı ve/veya i makinesini ve özellikle çevreyi tehlikeye sokacak davranı lar da bulunamazlar.

y)

- 1) yerlerinde bulunan topraklama, paratoner, elektrik tesisatlarının en az yılda bir bakımı ve periyodik kontrolü yapılmalıdır. Görevli elektrikçiler tarafından elektrik tesisatı periyodik kontrol belgesi, topraklama tesisatı ölçüm raporu ve paratoner tesisatı periyodik kontrol belgeleri düzenlenip i yerinde muhafaza edilecektir.
 - 2) yerlerinde bulunan basınçlı kapların kontrol ve deneyleri, görevli makine mühendisi tarafından, imalinin bitiminden sonra ve monte edilip kullanılmaya ba lanmadan önce, veya yapılan de i iklik ve büyük onarımlardan sonra, en az üç ay kullanılmayıp yeniden servise girmeleri halinde ise tekrar kullanmaya ba lanmadan önce ve herhalde periyodik olarak yılda bir yapılır. Kontrol ve deney sonuçları, düzenlenecek bir raporda belirtilir ve bu raporlar i yerlerinde saklanır.
 - 3) Kazı i leri, kuyular, yeraltı i leri ile tünel ve kanal çalı malarında; uygun destekler ve setler kullanılacak, Malzeme veya cisim dü mesi veya su baskını tehlikesine ve insanların dü mesine kar ı uygun önlemler alınacak, sa lık için tehlikeli veya zararlı olmayan özellikte solunabilir hava sa lamak için bütün çalı ma yerlerinde yeterli havalandırma yapılacak, yangın, su baskını veya göçük gibi durumlarda çalı anların güvenli bir yere ula maları sa lanacaktır.
 - 4) Temizlik i lerine ba lamadan önce, kablolar ve di er da ıtım sistemleri belirlenecek ve bunlardan kaynaklanabilecek tehlikeleri asgariye indirmek için gerekli önlemler alınacaktır.
 - 5) skeleler; kullanılmaya ba lamadan önce, daha sonra belirli aralıklarla, üzerinde de i iklik yapıldı nda, belli bir süre kullanılmadı nda, kötü hava artları veya sismik sarsıntıya veya sa lamlı mını ve dayanıklılı mını etkileyebilecek di er ko ullara maruz kaldı nda, uzman bir ki i tarafından kontrol edilecektir. Merdivenler yeterli sa lamlıkta olacak ve uygun ekilde bakım ve muhafazası sa lanacaktır. Bunlar uygun yerlerde ve amaçlarına uygun olarak do ru bir ekilde kullanılacaktır. Seyyar iskelelerin kendili inden hareket etmemesi için gerekli önlem alınacaktır.
- (2) kazalarının raporlanması: verenler i yerlerinde meydana gelen i kazasını ve tespit edilecek meslek hastalı mını en geç iki i günü içinde yazı ile ilgili bölge müdürlü üne bildirmek zorundadırlar. kazalarında yapılması gereken idari i lemler:
- a) kazasına u rayan personele derhal gerekli sa lık yardımları yapılır.
 - b) yeri kaza raporu düzenlenir. Olay yeri foto rafları alınır.
 - c) ahitlerin ve kazazedenin ifadesi alınır. fade alımında personelin ilk amirinin olmasına özen gösterilmelidir.
 - d) Kaza jandarma veya polise derhal bildirilir.

- e) Kaza ilgili Sigorta 1 / sigorta Müdürlüğüne vizite kağıdı ile en geç kazadan sonraki iki gün içinde bildirilir.
- f) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bölge müdürlüğüne bildirim formu ile en geç iki iş günü içinde haber verilir.
- g) Kaza ile ilgili bir dosya hazırlanır. Evraklar bu dosyada muhafaza edilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

kazası, iş kazalarının incelenmesi, raporlandırılması, analizi ve istatistiklerinin tutulması

MADDE 14 kazalarının incelenmesi, raporlandırılması, analizi ve istatistiklerinin tutulması aşağıda belirtildiği gibidir:

- a) kazası sayılan haller:
 - 1) Sigortalının iş yerinde bulunduğu sırada,
 - 2) işveren tarafından yürütülmekte olan iş dolayısıyla,
 - 3) Bir işverene bağlı olarak çalışan sigortalının, görevli olarak iş yerinde başka bir yere gönderilmesi nedeniyle asıl işini yapmaksızın geçen zamanlarda,
 - 4) Emziren kadın sigortalının, iş mevzuatı gereğince çocuğuna süt vermek için ayrılan zamanlarda,
 - 5) Sigortalıların, işverence sağlanan bir taşıtla işin yapıldığı yere gidiş-geliş sırasında, meydana gelen ve sigortalıyı hemen veya sonradan bedenen ya da ruhen özürleştiren olaydır.
- b) kazasının bildirim süresi ile Kazası ve Meslek Hastalığı Bildirim Formu düzenlenmesi.

kazası halinde :

- 1) Kaza, kazanın olduğu Okul/Kurum müdürlüğüne, Sağlık ve Güvenlik Kurulu ile Maçka İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne anında bildirilir.
- 2) kazasının olduğu her Okul/Kurum Müdürlüğü, kazanın olduğu yerdeki Cumhuriyet Savcılığına, kolluk kuvvetlerine ve Maçka İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne derhal yazılı olarak bildirilir.

kazasının olduğu birim ilgililerince yeterli inceleme yapıldıktan sonra iş kazası ile ilgili:

- “Olay Tutanağı” (Ek-1) düzenlenir. Bu tutanak en kısa sürede Maçka İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne verilir. Maçka İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü Olay Tutanağına göre Kazası Meslek Hastalığı E-Bildirimi derhal düzenleyerek sisteme kaydeder.
- 3) Kazanın boyutuna göre Teknik Emniyet Yetkilisi/Cumhuriyet Savcılığı kaza yerinde gerekli incelemeyi yapana kadar, kaza yeri ilgili birim tarafından olduğu gibi korunur.

- 4) Kazanın içinde meydana gelen fakat önemli olmayan çizikler, vurma ve çarpmalar, oyun ve kavgalar için; ileri hekimi " Kazası Raporu" na gerek görmüyorsa yazılı olarak ilgili birime bildirir.
- 5) Teknik Emniyet birimleri ayrıca ileri kazasının önemini dikkate alarak meydana gelen Kazası hakkında, "Kazalının fide Tutana ı" (Ek-2), "Kaza Tanı ı fide Tutana ı" (Ek-3) formlarından iki er suret düzenlenerek ileri kazası raporu ve tfaiye Amirli ince düzenlenen yangın raporu ile birlikte muhafaza eder.

Yürürlük

MADDE 15-(1) Bu yönetmelik, Maçka İlçe Milli E itim Müdürlü ü tarafından kabulünü müteakip bir mahalli gazetede veya Maçka İlçe Milli E itim Müdürlü ü internet sayfasında yayımı tarihinden itibaren yürürlü e girer.

Yürütme

MADDE 16-(1)Bu yönetmeli i Maçka İlçe Milli E itim Müdürlü ü yürütür.

Maçka İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü
..... okulu Müdürlüğü

KAZASI (OLAY) TUTANAĞI

Okulumuz/Kurumumuz çalışanlarındanOkulun/Kurumun
..... biriminde/...../..... tarihinde, saat
.....sıralarında.....bir kişi kazasına maruz
kalmı ve bu kaza sonucunda.....
bu kaza tutanağı tarafımızdan.....tarihinde.....mahallinde
düzenlenmiş ve imza altına alınmıştır.

Görevi Adı ve Soyadı

imzası

Kaza yeri müdürü

Kaza tanığı

Kaza tanığı

Maçka İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü
.....Müdürlüğü

...../...../20.....

KAZALININ FADEY TUTANAKI

Adı Soyadı:

Kadro Unvanı:

Görevi:

Derecesi:

Kaza Yeri:

Doğum Tarihi:

Tarih ve Saat:

İş Giriş Tarihi:

Vardiyası:

KAZA SIRASINDA NE YAPIYORDUNUZ ?

KAZA NASIL OLDU ?

FADEY ALAN YETKİLİ

FADEY VEREN KAZALININ

Adı Soyadı
İmza

Adı Soyadı
İmza

Maçka İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü
.....Müdürlüğü

KAZA TANIMI VE FADEYİ ALANIN FADEYİ VERENİN TANIMI

Adı,Soyadı:

Görevi:

Kadro Unvanı

KAZA SIRASINDA KAZALI NE YAPMIYORDU ?

KAZA NASIL OLDU ?

FADEYİ ALANIN YETKİLİSİ

FADEYİ VERENİN TANIMI

Adı Soyadı
İmza

Adı Soyadı
İmza